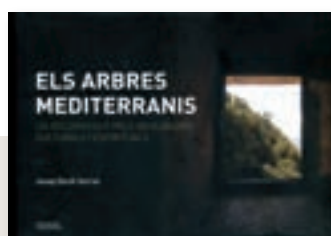

Cap a la desintegració

NEUS MASERGAS

Equipatge: el mar, un veler, dos amics, una dona i el misteri, que els embolcalla i que protagonitza la travessia de la novel·la. Igual que en molts viatges, es fa evident que els preparatius com a generadors d'expectatives a vegades són millors que el camí i el destí. Aquests últims, per bé que viscuts, poden ser més inversemblants que la incertesa del desconegut.

Travessia marítima: un veler per un Mediterrani de violents temporals. Travessia vital: passats que expliquen presents en un continu vaivé. Travessia moral: el protagonista, Llorenç Matamala, fuig de la separació d'una dona que li demanava un compromís, i de la qual surt amb una esgarrapadeta, per caure en una relació gratuïta i d'addictives vexacions sexuals. Travessia identitària: la desintegració d'una amistat sobre un veler irònicament anomenat *Bel Ami*.

JOSEP GORDI SERRÀ

Els arbres mediterranis. Un recorregut pels seus valors culturals i espirituals

Documenta Universitària.
Girona, 2011.
150 pàgines.

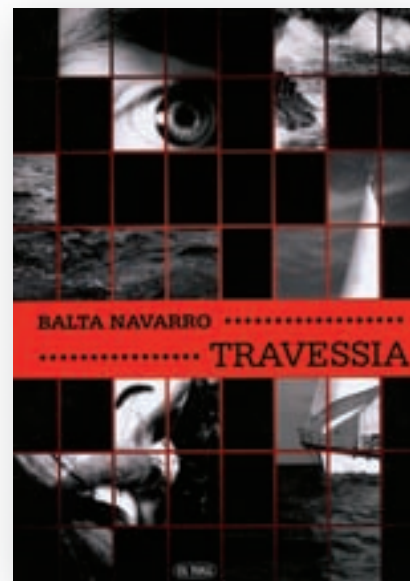
Els arbres esdevenen protagonistes d'aquest llibre, que els posa en valor explicant la seva evolució biogeogràfica, el seu protagonisme en la mitologia i la literatura, i els seus valors espirituals en les diferents religions de les ribes de la Mediterrània.

Les tempestes, descrites en la pertinença intensitat del gènere d'aventures en les millors pàgines del llibre, serveixen de metàfora per explicar els límits de l'home per sobreviure a la força de la natura. Però les tempestes també són interiors. I en la lluita entre les ones, hom s'adona que a vegades és més fàcil salvar un altre que salvar-se a si mateix. Dues immensitats igualment abissals: la de la natura del mar, en la seva fúria, i del cel, en les conjuncions planetàries i les mitològiques constel·lacions; i la de l'ésser humà, il·limitada en intuïcions, pensaments, supersticions, emocions, instints infrahumans i excessos de racionalitat.

Els homes. Quantes amistats masculines de la generació a partir de qui té 40 anys en endavant no s'han forjat en el servei militar? Els seus llaços poden ser tan forts que fins i tot es poden demostrar amb la mort. Però què trontolla quan passen els anys i es descobreix que la projecció que l'un fa en l'altre és un pur miratge? Quantes decepcions es generen quan es descobreix que la correspondència no és equitativa? Ens fem jutges implacables dels actes dels altres per no reconèixer que són els nostres propis actes aquells que hauríem d'ajusticiar sense atenuants. En el primer paràgraf el protagonista diu del seu amic, en Miquel Sans: «Som amics perquè ell és ell i jo sóc jo». Potser al final de l'obra s'hauria de canviar per «només perquè ell és com jo crec o vull o necessito que sigui».

Les dones. La dona sotmet l'home amb l'argolla del compromís. La dona és

I en la lluita entre les ones, hom s'adona que a vegades és més fàcil salvar un altre que salvar-se a si mateix

BALTA NAVARRO

Travessia

Ed. El Toll.
Ontinyent, 2011.
198 p.

un objecte de desig. És un maniquí amb el somriure congelat. Una capsa de Pandora. Un tresor que s'ha d'aconseguir a qualsevol preu. Quants defensors de dones agredides per grolleries s'han erigit com a protectors de *princeses*, arrossegats pel tros de carn que creuen que els és ofert? En aquesta novel·la es troba un bon exemplar d'aquest tipus de mascle. Parafrasejant l'apòcrif blues d'Elmore James que acompanya Matamala cap al port, abans de l'inici de la travessia, una veu de dona podria respondre, a la tornada: «*I want a job, I want money and I want nobody to kill for me*».

Gèneres: negre, d'aventures i misteri amb tints psicològics, eròtics, ecològics, erudits, onírics i d'una consciència narrativa que apareix, entre confessions, moixaines i llençols, a l'inici d'una nova travessia, aquesta vegada sense retrovisors, cap a un destí incert.